

Inimeste koroonaviirusnakkus ja produktiivloomad

COVID-19

Uue koroonaviiruse puhang (SARS-CoV-2) algas Hiinast selle aasta alguses. Praeguseks on haigus levinud üle maailma ja Maailma Terviseorganisatsioon WHO kuulutas nakkuse pandeemiaks 10.3.2020. Soome valitsus kuulutas riigis välja eriolukorra 16.3.2020.

Haigus levib peamiselt piisknakkusena kui inimene köhatava või aevastab.

Veiste koroonaviirus (talvedüsenteeria, hingamisteede haigus) ei nakka inimestele. COVID-19 haigus ei nakata produktiivloomi.

Produktiivloomade eest tuleb hoolitseda

Kõige suurema riski loomade pidamisele osutab töövõime puudumine, mis võib tekkida farmeri või töötajate haigestumise ja karantiini tõttu. Kui kogu farmi personal on karantiinis, aga nad on ilma sümptomiteta, nad võivad töötada farmis normaalselt. Haigena ei tohi töötada.

Igal juhul tuleb kanda hoolt loomadest ja tagada nende heaolu.

Kätte sagedane pesemine on oluline. Vaata Ruokavirasto juhend [siit](#) ja Terviseameti juhend [siit](#).

Iga farm peaks tegema plaani kriisiolukordade jaoks. Plaan peaks katma kah tööjõu küsimused, kui farmi oma personal haigestub.

Töölised välismaalt

Soome riigi poolt on valminud nimekiri aladest, mis on väga olulised Riigi varustuskindluse tagamiseks. Põllumajandussektor on üks nendest aladest.

Tööandja (farmi) vastutusel on täita ankeet, kus seletatakse antud töö vajadus. Tööandja peab selle dokumendi toimetama töötajale, kes näitab dokumenti piiri ületades.

Töötajad peavad saama koroonaviiruse suhtes juhendi Soome tulles. Töötajad lähevad kaheks nädalaks karantiini. Tööandja vastutusel on leida transport töötajatele.

Inimeste koroonaviirus ja toit

Euroopa Toiduohutusamet on kinnitanud, et seni pole leitud, et toit või lemmik- ja produktiivloomad oleks nakkuse edasikandjateks. Piim võidakse koguda normaalselt isegi siis kui keegi farmi personalist oleks haigestunud või karantiinis. Nakkuse levik piimaautoga on väga ebatõenäone. Piima pastoreerimine tapab viiruseid tõhusalt. Piimaruum tuleb hoida puhtana ja kontakti farmi personali ja piimaauto juhiga tuleb vältida. Loomade vedu ei ole teatavasti oluline nakkuse levikuks.

Lisainfo:**Soome keeles**[THL](#)[Työterveyslaitos](#)[Ulkoministeriö](#)[Ruokavirasto](#)[Valtioneuvosto](#)**Eesti keeles**[Veterinaar- ja Toiduamet](#)[Terviseamet](#)**Inglise keeles**[WHO](#)[OIE](#)[EFSA](#)